

MenterAfietsroute - Scheemda

Het dorp Scheemda wordt beschreven in de Dollard-route.nl. De MenterAroute kan als een mooie omweg van de Dollardroute gezien worden. Het dorp Scheemda bestaat eigenlijk uit twee dorpen: Eexta en Scheemda. Beiden behoren tot het Oldambt, om precies te zijn tot het Wold-Oldambt. Na de Dollardvloed van 1509 werd het oude Scheemda weggevaagd en is het meer zuidelijk herbouwd, dicht bij Eexta. Toen het Treckdiep (=Winschoterdiep) in 1635 gereed was en langs dit diep handel en nijverheid ontstond, trok Scheemda nog zuidelijker. Daarbij moet bedacht worden dat het Oude Winschoterdiep, dat de beide dorpen scheidde, vroeger gelopen heeft waar nu het centrumplein en het nieuwe deel van het Gemeentehuis van Scheemda ligt, richting jachthaven, langs de Diepswal naar het water dat Oude Winschoterdiep heet. De Diepswal was een levendige aanlegkade, waar ook een belangrijke veemarkt gehouden werd.

Eén straat zuidelijker heet Kerklaan en hier staat de NH kerk (1871-voorganger was een kruiskerk van de 13e eeuw) van het dorp Eexta. Eén straat noordelijker heet de Torenstraat en hier staat de oude kerk van Scheemda. Waaruit blijkt hoe de kerspels onder elkaars invloed lagen. Dat is de reden waarom al in 1724 de twee dorpen één gemeente werden. Het oude Winschoterdiep als grens tussen de twee dorpen is vervallen (deels gedempt) met de aanleg meer zuidelijk van het brede nieuwe diep. Het oude diep was veel te smal voor de gewenste afwatering en scheepvaart.

Eexta was in de middeleeuwen een belangrijk dorp. Vanuit het dorp Eexta (tussen het station en het Winschoterdiep) is waarschijnlijk het dorp Eextameeden (later Meeden) als een kolonie ontstaan. In 1868 toen de spoorlijn Groningen –Winschoten geopend werd kreeg Eexta een station. Het was een station 4e klasse en in 1868 Gebouwd (architect K H Brederode).

De kerk in Scheemda dateert van 1515 en de toren van 1570. De centrumfunctie van Scheemda is zichtbaar. Het dorp heeft een jeugdherberg in een 18e eeuwse borg: de Esbörg. Recent is een jachthaven / passantenhaven aangelegd.